

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 27 mei 2021
(OR. en)

8881/21

COMPET 369
TOUR 36

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	27 mei 2021
aan:	de delegaties

nr. vorig doc.:	8475/21
-----------------	---------

Betreft:	Toerisme in Europa voor het volgende decennium: duurzaam, veerkrachtig, digitaal, mondiaal en sociaal - Conclusies van de Raad (goedgekeurd op 27/05/2021)
----------	--

In bijlage gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad getiteld "Toerisme in Europa voor het volgende decennium: duurzaam, veerkrachtig, digitaal, mondiaal en sociaal", die de Raad tijdens zijn 3797e zitting, op 27 mei 2021, heeft goedgekeurd.

**CONCLUSIES VAN DE RAAD over TOURISME IN EUROPA VOOR
HET VOLGENDE DECENNIUM: DUURZAAM, VEERKRACHTIG,
DIGITAAL, MONDIAAL EN SOCIAAL**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

- Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en met name artikel 195,
- Met passende aandacht voor de respectieve bevoegdheidsgebieden van de lidstaten en de Unie, alsmede de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid,
- Herinnerend aan het belang van het in de Verdragen neergelegde beginsel van vrij verkeer van personen en diensten,

INDACHTIG

- De mededeling van de Commissie over Europa, toeristische topbestemming in de wereld – een nieuw beleidskader voor het toerisme in Europa, van juni 2010¹ en de conclusies van de Raad van oktober 2010 over deze mededeling²;
- De conclusies van de Raad over het concurrentievermogen van de toeristische sector als motor voor duurzame groei, banen en sociale cohesie in de EU voor het volgende decennium, van 27 mei 2019³;
- De mededelingen van de Commissie over de Europese Green Deal van 11 december 2019⁴ en over het investeringsplan voor een duurzaam Europa, Investeringsplan voor de Europese Green Deal van 14 januari 2020⁵;

¹ Doc. 11883/10.

² Doc. 14944/10.

³ Doc. 9707/19.

⁴ Doc. 15051/19 en 15051/19 ADD 1.

⁵ Doc. 5269/20.

- De mededeling van de Commissie over een nieuwe industriestrategie voor Europa, van 10 maart 2020, waarin de sectorale ecosysteembenadering voor onder meer het toeristische ecosysteem is geïntroduceerd, en de actualisering daarvan van 5 mei 2021⁶, alsmede de mededelingen over het moment van Europa: herstel en voorbereiding voor de volgende generatie, van 27 mei 2020, en over een Europese datastrategie, van 19 februari 2020, en tot besluit de Europese vaardighedenagenda voor duurzaam concurrentievermogen, sociale rechtvaardigheid en veerkracht, van 1 juli 2020;
- De mededeling van de Commissie over "Toerisme en vervoer in en na 2020"⁷ en het daarmee verband houdende toerisme- en vervoerspakkett van 13 mei 2020, de resolutie van het Europees Parlement over toerisme en vervoer in en na 2020 van 19 juni 2020⁸, de resolutie van het Europees Parlement over de ontwikkeling van een EU-strategie voor duurzaam toerisme van 25 maart 2021⁹ en het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over toerisme en vervoer in en na 2020;
- De conclusies van de Raad over het vormgeven van de digitale toekomst van Europa, van 9 juni 2020¹⁰;
- De mededeling van de Commissie over Digitaal kompas 2030: de Europese aanpak voor het digitale decennium, van 9 maart 2021¹¹;
- De conclusies van de Raad over het verdiepen van de eengemaakte markt voor een sterk herstel en een concurrerend, duurzaam Europa, van 21 september 2020¹²;
- De conclusies van de Raad over een herstel dat de overgang naar een meer dynamische, veerkrachtige en concurrerende Europese industrie bevordert, van 16 november 2020¹³;

⁶ COM(2021) 350 final.

⁷ Doc. 8674/20.

⁸ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0169_NL.html

⁹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0109_NL.pdf

¹⁰ Doc. 8711/20.

¹¹ Doc. 6974/1/21.

¹² Doc. 10698/20.

¹³ Doc. 13004/20.

- De door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties aangenomen Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling, en de binnen het raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering geratificeerde Overeenkomst van Parijs;

HET VOLGENDE IN AANMERKING NEMEND:

- a) Toerisme is een sectoroverschrijdende economische en sociale activiteit met een brede impact op de economische groei, werkgelegenheid en duurzame ontwikkeling van regio's, die bijdraagt tot het behoud en de bevordering van de Europese waarden en het Europees cultureel erfgoed;
- b) Het toeristische ecosysteem biedt werk aan ongeveer 20,3 miljoen mensen in de EU, en was in 2019, het laatste jaar vóór de ernstige economische schade door de COVID-19-pandemie, goed voor 9,5 % van het bbp van de EU en voor 7 % van de totale EU-uitvoer. Door de pandemie zijn de inkomsten van sommige subsectoren tot 80 % van de nettowaarde gedaald en zijn alleen al in 2020 ongeveer 11 miljoen banen in het toeristisch ecosysteem van de EU getroffen¹⁴;
- c) Het toeristische ecosysteem heeft als gevolg van de COVID-19-crisis de hoogste investeringsbehoeften van de 14 door de Europese Commissie gedefinieerde sectorale ecosystemen en de laagste vertrouwensindicator;
- d) De waardeketens in het toeristische ecosysteem zijn complex. Toerisme is in de kern een horizontale activiteit die afhankelijk is van en invloed heeft op uiteenlopende sectoren, en het succes van de sector ligt in de synergie en gezonde wisselwerking daarmee. Verstoringen in de waardeketens kunnen alle belanghebbenden aanzienlijke schade berokkenen;

¹⁴ Werkdocument van de diensten van de Commissie "Identifying Europe's recovery needs" ("De herstelbehoeften van Europa in kaart brengen"), SWD (2020) 98: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/assessment_of_economic_and_investment_needs.pdf

- e) De EU heeft in de nasleep van de COVID-19-pandemie de kans om goede praktijken uit te wisselen en de samenwerking en coördinatie in het kader van een Europese agenda voor toerisme te versterken;
- f) De toerisme- en reissector hebben transparante informatie en duidelijke criteria nodig inzake voorwaarden en grensoverschrijdende mobiliteit, en ook passende digitale en interoperabele instrumenten ter facilitering van mobiliteit waarmee reizigers geïnformeerde keuzes kunnen maken, zodat de sector - met name tijdens volksgezondheids crises - conforme maatregelen kan nemen en toepassen;
- g) Het is zaak dat belanghebbenden en alle relevante actoren op alle niveaus in het toeristische ecosysteem zich verbinden tot versnelling en uitvoering van de maatregelen en acties die het ecosysteem duurzamer maken en de milieueffecten ervan verminderen;
- h) Het is mogelijk dat na de COVID-19-pandemie consumenten en toekomstige generaties het reizen en toerisme anders invullen. De aanbodzijde kan fungeren als aanjager van de verwachte nieuwe consumptiepatronen en kan duurzamer gedrag aan de vraagzijde actief bevorderen;

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

1. WIJST OP het belang van regelmatige samenwerking en uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten over duurzaam en verantwoord toerismebeleid . Dit is met name van belang voor de opbouw van veerkracht en de nodige flexibiliteit in de context van toekomstige crisisbeheersing.
2. BENADRUKT de positieve bijdrage van duurzaam en verantwoord toerisme, dat natuurlijke, maatschappelijke en culturele hulpbronnen en de waarden en het welzijn van lokale gemeenschappen respecteert, met name in minder ontwikkelde gebieden, gebieden die structurele veranderingen ondergaan, en afgelegen gebieden zoals de ultraperifere regio's van de EU.

3. SPOORT de EU en haar lidstaten AAN werk te maken van een collectieve en goed gecoördineerde respons op de huidige pandemie en mogelijke toekomstige crises (pandemie of anderszins) in de vorm van een samenhangende gemeenschappelijke aanpak en intensievere samenwerking en coördinatie, onder meer door de ontwikkeling van vrijwillige normen voor gezondheids- en veiligheidsprotocollen voor toeristische diensten en instellingen te stimuleren.
4. ONDERSTREEPT de noodzaak van een goed functionerende, sterke en veerkrachtige eengemaakte EU-markt voor toerisme-ontwikkeling en -bevordering.
5. BENADRUKT dat ontegenzeggelijk moet worden ingespeeld op de behoeften en het potentieel van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen in de toeristische sector als aanjagers van sociale en economische convergentie die helpen een evenwichtige regionale ontwikkeling en nieuwe banen tot stand te brengen.
6. WIJST OP het belang van hoogwaardig onderwijs en de ontwikkeling van vaardigheden, met bijzondere aandacht voor jongeren en gendergelijkheid maar dan zonder de processen en middelen voor een leven lang leren uit het oog te verliezen, en moedigt uitwisseling van studenten en vakmensen aan, en ook dat vakmensen in de toeristische sector van alle niveaus een opleiding krijgen en competenties en digitale vaardigheden verwerven, waarbij de lopende inspanningen voor een pact voor vaardigheden in het toerisme via publiek-private partnerschappen moeten worden voortgezet.
7. BEZIET toerisme als een van de sectorale ecosystemen waar verdere maatregelen nodig zijn om de levenskwaliteit en de ontwikkeling, verbetering en promotie van toeristische producten en diensten te kunnen bevorderen, dit alles met inachtneming van alle drie de dimensies van duurzaamheid: de economische, de sociale en de ecologische dimensie. Het gaat daarbij onder meer om de overgang naar klimaatneutraliteit via verbetering van de hulpbronnenefficiëntie, afval- en waterbeheer ter beperking van de milieueffecten tot een minimum, eerbiediging van het cultureel erfgoed, nieuwe werkgelegenheidskansen, duurzame bouw en modernisering van toerisme- en openbare infrastructuur, alsmede om vervoer, digitale transformatie, telecommunicatie, en innovatieve financiële producten en diensten.

8. ONDERKENT dat stedelijk toerisme, zakenreizen, de evenementensector en de zogeheten MICE-sector (Meetings, Incentives, Conventions, Exhibitions - vergaderingen, incentives, congressen en tentoonstellingen) een steeds belangrijker onderdeel van het toeristische ecosysteem vormen. De toekomst van deze en ook de overige sectoren moet deel uitmaken van een EU-toerismeagenda voor de middellange en lange termijn.
9. MOEDIGT de lidstaten aan om, onderbouwd met degelijk bewijs en waargenomen effecten op mondiaal, nationaal en regionaal niveau, duurzaam, verantwoord en veerkrachtig toerismebeleid en -strategieën te ontwikkelen ten aanzien van onder meer:
- a) het proces naar duurzaam en verantwoord toerisme en ondernemerschap;
 - b) verbetering van de connectiviteit en het multimodale duurzame reisverkeer, rekening houdend met grensoverschrijdende, plattelands-, eiland-, perifere en ontvolkte gebieden, alsook met ultraperifere regio's;
 - c) de bevordering van duurzaam kust- en maritiem toerisme als onderdeel van het toeristisch ecosysteem en de blauwe economie, en het succesvolle functioneren daarvan, zijn afhankelijk van een gezond maritiem milieu en van nauwe samenwerking tussen overheden en belanghebbenden in de maritieme sector;
 - d) bevordering van nieuwe technologieën, digitalisering, ICT en gegevensuitwisseling, ter verbetering van de prestaties van toeristische ondernemingen en de waarde van toeristische bestemmingen, om inzicht te krijgen en te voorzien in de groeiende en opkomende behoeften van de toerist, ter aanpassing aan diens gebruiken en praktijken, ter verrijking van de integrale toerisme-ervaring, ter verbetering van toerisme-ontwikkelingsplannen, voor een slim beheer van toeristische stromen, en ten behoeve van naadloos reizen, gemakkelijkere communicatie en geïntegreerde toeristische ontwikkeling;
 - e) aanmoediging van een Europese dialoog en uitwisseling van beste praktijken tussen de lidstaten ter ontwikkeling van innovatieve benaderingen, waaronder slim toerisme, ten behoeve van een evenwichtig beheer van de groeiende toeristenstromen naar Europese bestemmingen.

10. DOET de lidstaten DE AANBEVELING om hun visie, ideeën en potentiële projecten over de wijze waarop het toeristisch ecosysteem kan helpen de doelstellingen van de Europese Green Deal middels innovatieve instrumenten ter modernisering van toeristische bedrijfsmodellen en het bestemmingsbeheer te verwezenlijken in overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs, de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Agenda 2030 en de beginselen van een rechtvaardige transitie, alsmede om verdere stappen te zetten om de toeristische sector koolstofvrij te maken, het hulpbronnengebruik in de sector efficiënter te maken en de circulaire economie er te bevorderen.
11. ACHT van groot belang dat het toerisme een digitale transformatie doormaakt en benadrukt dat toerisme een aanzienlijke rol kan spelen binnen de Europese digitale eengemaakte markt en binnen de initiatieven voor gemeenschappelijke Europese gegevensruimten op het vlak van onder meer kunstmatige intelligentie en big data, dit alles afgestemd op de Europese datastrategie en ervoor zorgend dat het netwerk van Europese digitale-innovatiehubs mede voorziet in de digitaliseringsbehoeften van het toeristisch midden- en kleinbedrijf.
12. ZIET EROP TOE dat de EU vaststelt welke financieringsmogelijkheden er voorhanden zijn in het kader van het meerjarig financieel kader (MFK) en NextGenerationEU en dat zij daar slim gebruik van maakt om het toeristische ecosysteem op korte, middellange en lange termijn te helpen herstellen, het weerbaarder te maken en door de groene en de digitale transitie te loodsen.
13. VERZOEKT de Commissie en de lidstaten om in samenwerking met belanghebbenden een Europese agenda voor toerisme 2030/2050 op te stellen die op gedeelde prioriteiten en actieplannen stoelt en rekening houdt met de verschillen tussen de lidstaten, met als basis een prognose over de belangrijkste strategische uitdagingen voor een geslaagde groene en digitale transitie van het toeristisch ecosysteem dat concurrerender, veerkrachtiger en duurzamer is, uiterlijk eind 2021 uitmondend in een eerste ontwerp.

14. VERZOEKT de Commissie:

- i) Toerisme een plaats te geven in betrokken EU-beleid en ervoor te zorgen dat dit beleid op coherente wijze duurzaam en verantwoord toerisme stimuleert in overeenstemming met de duurzameontwikkelingsdoelstellingen, met de natuurlijke en culturele hulpbronnen en met culturele waarden en lokale gemeenschappen, en dat het aldus bijdraagt tot levenskwaliteit en regionale toegevoegde waarde;
- ii) Zo spoedig mogelijk, en uiterlijk in september 2021, een uitgebreid overzicht uit te brengen van de huidige financieringsbronnen voor toerisme in het MFK 2021-2027 en NextGenerationEU, teneinde overheidsinstanties en belanghebbenden beter toegankelijke informatie te bieden;
- iii) Haar sectorale ecosysteembenadering toe te passen op het toerisme, en binnen het bestaande kader zo spoedig mogelijk samen met de lidstaten een specifieke aanpak te ontwikkelen ter ondersteuning van het toeristische ecosysteem - het midden- en kleinbedrijf in het bijzonder - en ter ondersteuning van toeristische bestemmingen bij hun groene en hun digitale transitie;
- iv) Samen te werken met de lidstaten, toeristische bestemmingen, de toeristische sector en belanghebbenden om nieuwe instrumenten te lanceren waarmee Europese bestemmingen worden gestimuleerd hun toerismeplanning en -beheer intelligenter, beter geïnformeerd en duurzamer vorm te geven op basis van consumententrends, dynamische monitoring en indicatoren, opdat Europa qua waarde, kwaliteit, duurzaamheid en innovatie de belangrijkste toeristische bestemming ter wereld blijft;
- v) Samen met de lidstaten en met ter zake actieve internationale organisaties een Europees toerismedashboard op te stellen als kerninstrument van de EU voor het toeristische ecosysteem. VERZOEKT de Commissie daartoe samen met deskundigen van de lidstaten een uiterlijk eind 2021 voor te leggen eerste schets te maken.